

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی

فرم طرح درس روزانه

دانشکده: بهداشت	نام مدرس: فرشاد امیرخیزی	رتبه علمی: استادیار
نام درس: بیماری های ناشی از سوء تغذیه	کد درس:	نوع درس(تئوری /عملی): تئوری
رشته تحصیلی فراگیران: علوم تغذیه	مقطع تحصیلی فراگیران: کارشناسی	تعداد واحد: ۲
		میزان ساعت: ۳۴ ساعت
		نیمسال ارائه درس: دوم

*موارد مدنظر ارزشیابی:

حضور فعال در کلاس سئوالات کلاسی امتحان میان ترم پروژه درسی کنفرانس - ترجمه فعالیت علمی و گزارش کار امتحان پایان نیمسال سایر

*منابع درسی مورد استفاده:

1) Maurice E Shils, Moshe Shike, A. Catharine Ross, Benjamin Caballero, Robert J Cousins. Modern Nutrition in Health and Disease. Lipincott Williams & Wilkins. Baltimore, 10th ed, 2014.

2) Mahan LK & Escott-Stump S. Krause's Food, Nutrition, & Diet Therapy. Sanders W.B. Philadelphia, US, 12th, 2017.

3) Willett W. Nutrition Epidemiology. Oxford University, 1998.

4) جمعی از نویسندگان. اپیدمیولوژی بیماری های شایع در ایران

5) مقالات مرتبط با هر موضوع

*هدف کلی درس: انتظار می رود که در پایان این درس دانشجو بتواند علل و عوامل موثر بر بیماری های سوء تغذیه ناشی از کمبود دریافت مواد مغذی در ایران و جهان را شناسایی نموده و اقدامات در پیشگیری و کنترل آنها را تشریح نماید.

شماره جلسه	اهداف اختصاصی	اهداف ویژه رفتاری همان جلسه	حیطه ایجاد تغییرات پس از آموزش	روش های یاددهی- یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	تکالیف دانشجوی
۱	آشنایی با دانشجویان و بیان اهداف واحد درسی	<ul style="list-style-type: none"> * معرفی و آشنایی با دانشجویان * بیان سرفصل، اهداف و منابع درس و ارائه طرح درس * بیان اهمیت مباحث بیماری های ناشی از سوء تغذیه * تعریف اپیدمیولوژی، اتیولوژی و میزان ها * تعریف بیماری های تغذیه ای * تعریف بیماری های مزمن مرتبط با تغذیه * جمع بندی بحث 	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدیو پروژکتور	-----
۲	سوء تغذیه پروتئین-انرژی (PEM)	<ul style="list-style-type: none"> * دانشجو بتواند سوء تغذیه پروتئین-انرژی (PEM) را تعریف کند. * دانشجو بتواند شیوع انواع سوء تغذیه در جهان و ایران را بیان کند. * دانشجو بتواند توضیح جغرافیایی PEM را در جهان بیان کند. * دانشجو بتواند اتیولوژی بروز PEM را در گروه های سنی مختلف توضیح دهد. * دانشجو قادر باشد شاخص های اپیدمیولوژیکی PEM را بیان کند. 	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدیو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی
۳	سوء تغذیه پروتئین-انرژی (PEM)	<ul style="list-style-type: none"> * پرسش و پاسخ در زمینه موضوعات جلسه پیشین * دانشجو بتواند سهم PEM در بار بیماری ها را توضیح دهد. * دانشجو بتواند اثر عوامل محیطی و رفتاری را بر بروز PEM توضیح دهد. * دانشجو بتواند PEM را با توجه به شاخص های تن سنجی و بیوشیمیایی در کودکان و بزرگسالان تشخیص دهد. * دانشجو بتواند کمبود انواع ریزمغذی ها را در بیماران PEM بیان کند. * دانشجو بتواند روش های درمان بیماران مبتلا به PEM را توضیح دهد. 	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدیو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی

شماره جلسه	اهداف اختصاصی	اهداف ویژه رفتاری همان جلسه	حیطه ایجاد تغییرات پس از آموزش	روش های یاددهی- یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	تکالیف دانشجوی
۴	چاقی	<ul style="list-style-type: none"> * دانشجو معیارهای تشخیص چاقی در کودکان و بزرگسالان را بداند. * دانشجو بتواند انواع چاقی را نام برده و تشخیص دهد. * دانشجو بتواند شیوع انواع چاقی و توزیع جغرافیایی آن را در جهان و ایران بیان کند. * دانشجو بتواند سهم چاقی در بار بیماری ها را توضیح دهد. * دانشجو بتواند بیماری های مرتبط با چاقی را توضیح دهد. 	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدیو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی
۵	چاقی	<ul style="list-style-type: none"> * دانشجو بتواند عوامل فردی موثر در بروز چاقی را توضیح دهد. * دانشجو بتواند عوامل محیطی موثر در بروز چاقی را توضیح دهد. * دانشجو بتواند ارتباط دریافت انواع درشت مغذی ها را با بروز چاقی بیان کند. * دانشجو بتواند ارتباط بین الگوی غذای دریافتی با بروز چاقی را توضیح دهد. * دانشجو با تجربیات برخی کشورهای جهان در کنترل چاقی آشنا شود. * دانشجو بتواند انواع روش های موثر در پیشگیری و درمان چاقی را بیان کند. 	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدیو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی *کوئیز
۶	پرفشاری خون	<ul style="list-style-type: none"> * دانشجو بتواند پرفشاری خون را از نظر علمی تعریف کرده و طبقه بندی نماید. * دانشجو بتواند شیوع پرفشاری خون را در ایران و جهان بیان کند. * دانشجو بتواند ارتباط انواع الگوهای غذایی را با بروز پرفشاری خون بیان کند. * دانشجو بتواند ارتباط دریافت درشت مغذی ها را با بروز پرفشاری خون بیان کند. * دانشجو بتواند ارتباط دریافت ریزمغذی ها (سدیم، پتاسیم، منیزیم و غیره) را با بروز پرفشاری خون بیان کند. * دانشجو بتواند ارتباط دریافت نمک با بروز پرفشاری خون را توضیح دهد. * دانشجو بتواند راهکارهای موثر در پیشگیری و کنترل پرفشاری خون را توضیح دهد. 	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدیو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی

شماره جلسه	اهداف اختصاصی	اهداف ویژه رفتاری همان جلسه	حیطه ایجاد تغییرات پس از آموزش	روش های یاددهی-یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	تکالیف دانشجوی
۷	بیماری های قلبی-عروقی	* دانشجو بتواند اتیولوژی بیماری های قلبی-عروقی را بیان کند. * دانشجو بتواند اپیدمیولوژی بیماری های قلبی-عروقی را بیان کند. * دانشجو بتواند ارتباط بین دریافت انواع چربی ها و خطر بروز بیماری های قلبی-عروقی را توضیح دهد.	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدیو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی
۸	بیماری های قلبی-عروقی	* دانشجو بتواند ارتباط BMI با بروز بیماری های قلبی-عروقی را توضیح دهد. * دانشجو بتواند ارتباط بین دریافت گروه های غذایی و بروز بیماری های قلبی-عروقی را توضیح دهد. * دانشجو بتواند تغییرات موثر در سبک زندگی به منظور پیشگیری از بروز بیماری های قلبی-عروقی را توضیح دهد.	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدیو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی * کوئیز
۹	استئوپروز و استئوآرتروز	* دانشجو بتواند اتیولوژی استئوپروز و استئوآرتروز را بیان کند. * دانشجو بتواند شیوع استئوپروز و استئوآرتروز را در ایران و جهان بیان کند. * دانشجو بتواند نقش کلسیم و ویتامین D را در پیشگیری از استئوپروز توضیح دهد. * دانشجو بتواند ارتباط بین دریافت درشت مغذی ها را با بروز استئوپروز و استئوآرتروز بیان کند. * دانشجو بتواند ارتباط دریافت ریزمغذی ها را با پیشگیری از استئوپروز و استئوآرتروز بیان کند. * دانشجو بتواند اثر دریافت انواع چربی ها را بر استئوآرتروز توضیح دهد. * دانشجو بتواند اثر عوامل غیرتغذیه ای را بر بروز استئوپروز و استئوآرتروز توضیح دهد.	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدیو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی * میان ترم

شماره جلسه	اهداف اختصاصی	اهداف ویژه رفتاری همان جلسه	حیطه ایجاد تغییرات پس از آموزش	روش های یاددهی - یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	تکالیف دانشجوی
۱۰	دیابت	<ul style="list-style-type: none"> * دانشجو بتواند معیار های تشخیص دیابت را توضیح دهد. * دانشجو بتواند انواع دیابت را نام برده و طبقه بندی کند. * دانشجو بتواند اپیدمیولوژی دیابت نوع ۲ (شیوع، بروز و توزیع جغرافیایی) را توضیح دهد. * دانشجو بتواند تغییرات متابولیکی ناشی از بروز مقاومت انسولینی و بروز دیابت را توضیح دهد. * دانشجو بتواند عوامل خطر ساز غیر قابل تغییر (نژاد، سن، ژنتیک و غیره) بروز دیابت را نام ببرد. * دانشجو بتواند عوامل خطر ساز قابل تغییر (چاقی، عدم فعالیت بدنی و غیره) بروز دیابت را نام ببرد. 	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدئو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی
۱۱	دیابت	<ul style="list-style-type: none"> * دانشجو بتواند ارتباط دریافت انواع کربوهیدرات و فیبر غذایی با بروز دیابت نوع ۲ را توضیح دهد. * دانشجو بتواند ارتباط نوع و مقدار چربی دریافتی با بروز دیابت نوع ۲ را توضیح دهد. * دانشجو بتواند ارتباط بین دریافت ریز مغذی ها با بروز دیابت نوع ۲ را توضیح دهد. * دانشجو بتواند عوامل محیطی و سبک زندگی موثر در افزایش بروز دیابت نوع ۲ را توضیح دهد. * دانشجو قادر باشد که راهکارهای موثر و عملی در پیشگیری از بروز دیابت نوع ۲ ارائه نماید. 	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدئو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی * کوئیز
۱۲	سرطان ها	<ul style="list-style-type: none"> * دانشجو سرطان های شایع در ایران و جهان در هر دو جنس را بشناسد * دانشجو بتواند اپیدمیولوژی سرطان های شایع را توضیح دهد. * دانشجو بتواند ارتباط میزان رشد را با خطر بروز سرطان توضیح دهد. * دانشجو بتواند ارتباط بین مصرف گروه های غذایی با بروز انواع سرطان را توضیح دهد. * دانشجو بتواند عوامل غذایی افزایش دهنده و کاهش دهنده خطر بروز انواع سرطان ها را بیان کند. 	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدئو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی

شماره جلسه	اهداف اختصاصی	اهداف ویژه رفتاری همان جلسه	حیطه ایجاد تغییرات پس از آموزش	روش های یاددهی - یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	تکالیف دانشجوی
۱۳	کم خونی های تغذیه ای	<ul style="list-style-type: none"> * دانشجو بتواند انواع کم خونی های تغذیه ای را نام ببرد. * دانشجو بتواند اپیدمیولوژی (شیوع، بروز و توزیع جغرافیایی) کم خونی فقر آهن را بیان کند. * دانشجو بتواند عوامل محیطی موثر بر فقر آهن را توضیح دهد. * دانشجو گروههای در معرض خط بروز کم خونی فقر آهن را بشناسد. * دانشجو بتواند معیارهای تشخیص فقر آهن و کم خونی فقر آهن را بیان کند. * دانشجو با تجربه برخی کشورهای جهان برای مقابله با کم خونی فقر آهن آشنا شود. * دانشجو اقدامات انجام شده در کشور جهت جلوگیری از بروز کم خونی فقر آهن را بداند. * دانشجو قادر به تشخیص بالینی کم خونی فقر آهن باشد. 	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدیو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی
۱۴	کم خونی های تغذیه ای	<ul style="list-style-type: none"> * دانشجو بتواند اپیدمیولوژی کم خونی ناشی از کمبود ویتامین های B₆ و B₁₂ را توضیح دهد. * دانشجو گروههای در معرض خط بروز کم خونی ناشی از کمبود ویتامین های B₆ و B₁₂ را بشناسد. * دانشجو بتواند علل بروز کم خونی پریشیوز را توضیح دهد. * دانشجو قادر باشد تفاوت کم خونی فقر آهن با سایر کم خونی های تغذیه ای را بیان کند. * دانشجو عوامل خطر ساز بروز کم خونی ناشی از کمبود ویتامین های B₆ و B₁₂ را بشناسد. * دانشجو قادر باشد راهکارهای تغذیه ای برای پیشگیری از کم خونی ناشی از کمبود ویتامین های B₆ و B₁₂ ارائه کند. 	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدیو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی * کوئیز

شماره جلسه	اهداف اختصاصی	اهداف ویژه رفتاری همان جلسه	حیطه ایجاد تغییرات پس از آموزش	روش های یاددهی - یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	تکالیف دانشجوی
۱۵	اختلالات ناشی از کمبود ید (IDD)	<ul style="list-style-type: none"> * دانشجو بتواند مهمترین اختلالات ناشی از کمبود ید را نام ببرد. * دانشجو بتواند اپیدمیولوژی (شیوع، بروز، توزیع جغرافیایی) کمبود ید را در ایران و جهان بیان کند. * دانشجو بتواند گروه های در معرض خطر کمبود ید را نام ببرد. * دانشجو بتواند اتیولوژی، علل و عوامل موثر بر IDD را بیان کند. * دانشجو بتواند راههای پیشگیری و کنترل IDD را توضیح دهد. * دانشجو بتواند تجربه برخی کشورها در کنترل IDD را بیان کند. * دانشجو بتواند برنامه کشوری مبارزه و پیشگیری از IDD در ایران را توضیح دهد. * دانشجو بتواند شدت اختلالات ناشی از کمبود ید را طبقه بندی کند. * دانشجو بتواند روش های ارزیابی وضعیت ید دریافتی در افراد یک منطقه را توضیح دهد. 	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدیو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی
۱۶	پیامدهای بالینی کمبود و مسمومیت با مواد مغذی	<ul style="list-style-type: none"> * دانشجو بتواند پیامدهای بالینی ناشی از کمبود و مسمومیت با ویتامین های A، D، E، K، ریبولوین، تیامین، نیاسین، پیریدوکسین، اسیدفولیک، کوبالامین و ویتامین C را توضیح دهد. * دانشجو بتواند پیامدهای بالینی ناشی از کمبود اسیدهای چرب ضروری را بیان کند. 	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدیو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس و ارائه آنها در جلسه بعدی
۱۷	پیامدهای بالینی کمبود و مسمومیت با مواد مغذی	<ul style="list-style-type: none"> * دانشجو بتواند پیامدهای بالینی ناشی از کمبود و مسمومیت با کلسیم، فسفر، پتاسیم، منیزیم، ید، آهن و مس را توضیح دهد. * دانشجو قادر باشد راهکارهای تغذیه ای برای درمان انواع عوارض کمبودها و مسمومیت ها توسط مواد مغذی ارائه نماید. * جمع بندی مطالب ارائه شده در طول ترم 	شناختی	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	وایت بورد، ویدیو پروژکتور	مطالعه، شرکت در بحث و جستجو در زمینه سوالات مطروحه در کلاس

نمره نهایی دانشجو: (۱) حضور فعال و منظم دانشجو در کلاس (۵ درصد نمره) (۲) نمرات کوئیز در طول ترم (۱۰ درصد نمره) (۳) نمره میان ترم (۲۵ درصد نمره) (۴) نمره پایان ترم (۶۰ درصد نمره)